

P7_TA-PROV(2010)0300

EEZ un Šveice — šķēršļi pilnīgai iekšējā tirgus izveidei

Eiropas Parlamenta 2010. gada 7. septembra rezolūcija par EEZ un Šveici — šķēršļi pilnīgai iekšējā tirgus izveidei (2009/2176(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 1972. gada 22. jūlija brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Šveices Konfederāciju,
- ņemot vērā 1999. gada 21. jūnija nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos un jo īpaši tā I pielikumu par personu brīvu pārvietošanos un III pielikumu par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu,
- ņemot vērā 2009. gada 25. jūnija nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un muitas drošības pasākumiem,
- ņemot vērā 1999. gada 21. jūnija nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par atbilstības novērtējumu savstarpēju atzīšanu,
- ņemot vērā 1999. gada 21. jūnija nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par atsevišķiem publiskā iepirkuma aspektiem,
- ņemot vērā 2008. gada 27. maija protokolu, kas pievienots nolīgumam starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos attiecībā uz Bulgārijas Republikas un Rumānijas piedalīšanos kā līgumslēdzējām pusēm pēc to pievienošanās Eiropas Savienībai,
- ņemot vērā 2004. gada 26. oktobra protokolu nolīgumam starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos attiecībā uz Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas piedalīšanos kā līgumslēdzējām pusēm pēc to pievienošanās Eiropas Savienībai,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (Pakalpojumu direktīva)¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu²,
- ņemot vērā EEZ Apvienotās parlamentārās komitejas 33. sanāksmē pieņemto rezolūciju,

¹ OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.

² OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

- ņemot vērā EEZ Apvienotās parlamentārās komitejas gada ziņojumu par Līguma par EEZ īstenošanu 2008. gadā,
 - ņemot vērā Šveices 2009. gada 2. septembra ziņojumu par ārpolitiku,
 - ņemot vērā EEZ un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstu iekšējā tirgus 25. rezultātu apkopojumu,
 - ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu, kas nodrošina Savienībai tiesības slēgt starptautiskus nolīgumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu (A7-0216/2010),
- A. tā kā četras EBTA dalībvalstis (Islande, Lihtenšteina, Norvēģija un Šveice) ir nozīmīgas Eiropas Savienības (ES) tirdzniecības partnervalstis un tā kā Šveice un Norvēģija ir attiecīgi ceturta un piekta ES partnervalsts tirdzniecības apjoma ziņā;
- B. tā kā attiecību starp ES un trijām EFTA dalībvalstīm (Islande, Lihtenšteina un Norvēģija) pamatā ir EEZ, kas paredz pilnīgu līdzdalību iekšējā tirgū, pārvaldot un uzraugot Līgumu par EEZ augsta līmeņa iestāžu sistēmā;
- C. tā kā Šveices līdzdalība Līgumā par EEZ tika apstrīdēta 1992. gada tautas balsojumā un tādēļ attiecības starp Šveici un ES pašlaik balstās uz vairāk nekā 120 divpusējiem un nozaru nolīgumiem, kas nodrošina tālejošu integrāciju, taču ne pilnīgu līdzdalību iekšējā tirgū;

Ievads

1. uzskata, ka Līgums par EEZ ir īpaši nozīmīgs ekonomiskās izaugsmes virzītājs; atzinīgi vērtē EEZ un EBTA valstu kopumā labos rezultātus attiecībā uz tiesību aktu iekšējā tirgus jomā īstenošanu, kā tas norādīts EEZ un EBTA valstu iekšējā tirgus rezultātu apkopojumā; norāda, ka attiecībās starp ES un Šveici daudz vairāk risināmu jautājumu ir saistībā ar Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos īstenošanu;
2. norāda, ka ar divpusējiem nolīgumiem netiek ieviests automātisks mehānisms to satura pielāgošanai jaunākajiem tiesību aktiem šajā jomā; atzīst, ka individuāli īstenota valsts tiesību aktu pielāgošana ES tiesību aktiem jomās, uz kurām attiecas divpusējie nolīgumi, izriet no Šveices tautas neatkarīgā lēmuma nepievienoties EEZ, kas ir pilnībā jāievēro;

Iekšējā tirgus noteikumu īstenošana: EEZ un EBTA valstis

3. atzinīgi vērtē uzlaboto datu par EEZ un EBTA valstīm iekļaušanu ikgadējā patēriņa tirgus rezultātu apkopojumā; mudina EBTA Uzraudzības iestādi ar Komisijas atbalstu un sadarbībā ar to turpmāk attīstīt tiesību aktu iekšējā tirgus jomā īstenošanas regulāru uzraudzību;

4. norāda, ka Lisabonas līguma stāšanās spēkā rada nenoteiktību par to, kuri ES tiesību akti attiecas uz EEZ; uzskata, ka tas varētu palēnināt tiesību aktu iekšēja tirgus jomā īstenošanu EEZ un EBTA valstīs; prasa Komisijai novērtēt šo situāciju;
5. norāda, ka ar Lisabonas līgumu tiek pastiprināta valstu parlamentu nozīme ES lēmumu pieņemšanā; uzskata, ka EEZ un EBTA valstu parlamenti tāpat būtu ciešāk jāiesaista ES likumdošanas procesā attiecībā uz priekšlikumiem, kas saistīti ar EEZ; aicina Komisiju nodrošināt, ka EEZ un EBTA valstu parlamenti saņem tiesību aktu priekšlikumus, kas ir nosūtīti ES dalībvalstu parlamentiems apspriešanai;
6. aicina Komisiju formalizēt tās informācijas paziņošanas procesu, kura saistīta ar Līguma par EEZ jomu, lai uzlabotu EEZ un EBTA valstu informētību un lai tās potenciāli varētu šos ES noteikumus tiesību aktus pārņemt;
7. mudina EEZ un EBTA valstis piešķirt pietiekamus līdzekļus iekšējā tirgus tiesību aktu īstenošanai; šajā sakarā ļoti svarīgi ir īstenot Pakalpojumu direktīvu un jo īpaši noteikumu par vienotu kontaktpunktu izveidi;
8. atzīst, ka tiesību aktu iekšējā tirgus jomā īstenošana EEZ un EBTA valstīs institucionālu iemeslu dēļ neizbēgami notiek lēnāk nekā ES; norāda uz to, ka, lai gan pastāv šādi atšķirīgi apstākļi un kopumā rādītāji ir pozitīvi, arī EEZ un EBTA valstīs īstenošanu ir iespējams uzlabot vēl vairāk;
9. norāda, ka pašlaik tiek apspriesti citi būtiski tiesību aktu priekšlikumi iekšējā tirgus jomā, tostarp Komisijas priekšlikums direktīvai par patērētāju tiesībām; aicina Komisiju palielināt EEZ un EBTA valstu līdzdalību šajās diskusijās;

Iekšējā tirgus noteikumu īstenošana: Šveice

10. atzinīgi vērtē gūtos panākumos pārrobežu pakalpojumu sniegšanas liberalizācijas jomā starp ES un Šveici un jo īpaši Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos pozitīvo ietekmi, par ko liecina no 2005. līdz 2009. gadam pastāvīgi pieaugošais norīkoto darbinieku un pašnodarbināto pakalpojumu sniedzēju skaits no ES, kuri darbojas Šveicē; norāda, ka šī tendence ir abpusēji izdevīga;
11. norāda, ka Šveice ir pieņēmusi vairākus atbalsta pasākumus, kas papildina Nolīgumu par personu brīvu pārvietošanos un aizsargā strādājošos pret algu un sociālo dempingu, nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret Šveices un ES pakalpojumu sniedzējiem un saglabā sabiedrības atbalstu šim līgumam; konstatē, ka šie pasākumi var kavēt ES uzņēmumu, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, pakalpojumu sniegšanu Šveicē; norāda, ka saskaņā ar Eiropas Kopienas Tiesas judikatūru vairāki no šiem atbalsta pasākumiem būs pieņemami vienīgi tad, ja tie samērīgi aizsargās vispārējās intereses, kas vēl nav aizsargātas pakalpojumu sniedzēju izcelsmes valstīs;
12. norāda uz to, ka atbalsta pasākumi, kas jo īpaši ir neproporcionāli attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos un apgrūtina MVU pakalpojumu sniegšanu Šveicē, ir šādi: prasība sniegt iepriekšēju paziņojumu ar astoņu dienu atbildes termiņu, prasība piedalīties trīspusējo komisiju lēmumu īstenošanas izmaksu segšanā un pārmērīgi stingra īstenošanas prakse; šajā sakarībā arī prasa Šveices iestādēm atcelt noteikumus, kas paredz ārvalstu uzņēmumiem, kuri sniedz pārrobežu pakalpojumus, sniegt finanšu drošuma garantiju;

13. pauž bažas par nesenajiem notikumiem Cīrihes-Klotenā lidostā, kur Šveices iestādes neatļāva Vācijas un Austrijas taksometriem uzņemt pasažierus, un pauž nopietnas bažas, vai šāda rīcība atbilst Nolīgumam par personu brīvu pārvietošanos; prasa Komisijai rūpīgi izpētīt šo jautājumu;
14. aicina Komisiju pārbaudīt pasākumus, kas kavē iekšējā tirgus darbību ES un arī rada problēmas Šveices pakalpojumu sniedzējiem, un attiecīgā gadījumā veikt pasākumus;
15. mudina Šveices valdību un kantonus ņemt piemēru no ES un EEZ pakalpojumu nozares tirgus atvēršanas pieredzes, īstenojot Pakalpojumu direktīvu; uzsver, ka ekonomiski Pakalpojumu direktīva rada liberalizācijas efektu ne tikai starp dalībvalstīm, bet arī dalībvalstu teritorijās, jo tiek pārskatīti dalībvalstu tiesību akti, lai atbrīvotos no nevajadzīgiem šķēršļiem uzņēmumu dibināšanai, un salīdzinoši vērtējumi, ar kuriem dalībvalstis pamatoja stingrāku ierobežojumu noteikšanu sabiedrības interesēs; tādēļ uzskata, ka līdzīga prakse var noderēt, attīstot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu starp ES un Šveici;
16. atzinīgi vērtē Šveices valdības centienus uzlabot informācijas pieejamību ES uzņēmumiem;
17. atzinīgi vērtē Šveices Parlamenta lēmumu transponēt Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un aicina Šveici un Komisiju panākt vienošanos par šīs direktīvas īstenošanu pēc iespējas drīzāk;
18. konstatē, ka Nolīgumā par personu brīvu pārvietošanos kopumā trūkst visaptverošas vienošanās par pakalpojumu brīvu apriti, uz ko tikai daļēji attiecas īpaši divpusēji nolīgumi; uzsver, ka visaptverošs nolīgums par pakalpojumu brīvu apriti abām pusēm radītu ievērojamas ekonomiskas priekšrocības; tādēļ aicina Komisiju un Šveici izpētīt iespējas uzsākt sarunas, lai noslēgtu visaptverošu nolīgumu par pakalpojumu brīvu apriti;
19. pilnībā ņemot vērā Šveices un ES attiecību īpašo raksturu, uzskata, ka jāpieliek visas iespējamās pūles, lai ES un Šveicē, tostarp pakalpojumu brīvas aprites jomā tiktu vienādi interpretēti identiski vai paralēli iekšējā tirgus noteikumi ar mērķi nodrošināt Šveices vienlīdzīgu līdzdalību iekšējā tirgū;
20. uzsver ES un Šveices abpusējo interesi pastiprināt Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos vienotu piemērošanu un nodrošināt Šveices un ES tiesību aktu iekšējā tirgus jomā savlaicīgāku konverģenci, kas radītu abu pušu uzņēmējiem paredzamāku un paredzamāku vidi;
21. atzinīgi vērtē Šveices iestāžu neatkarīgo tendenci ņemt vērā Eiropas Kopienų Tiesas judikatūru pēc Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos parakstīšanas; atzinīgi vērtē Šveices nesen pieņemtos tiesību aktus, lai ņemtu vērā "Cassis de Dijon" principu;
22. mudina Komisiju un Šveici drīz panākt saprašanos pašreizējās sarunās par divpusējiem nolīgumiem, tostarp nolīgumu par produktu drošību; aicina Komisiju un Šveici formulēt šīs un turpmākās vienošanās pēc iespējas viennozīmīgi un pārskatāmi, lai maksimāli ierobežotu atšķirīgas piemērošanas iespēju;
23. aicina Komisiju un Šveici apsvērt iespēju izstrādāt mehānismu, lai ātrāk pielāgotu Nolīgumu par personu brīvu pārvietošanos šā nolīguma darbības jomai atbilstošā *acquis* attīstībai;

24. aicina Komisiju un Šveici īstermiņā izskatīt iespējas rast horizontālus risinājumus noteiktiem institucionāliem jautājumiem, lai samazinātu fragmentāciju un uzlabotu pārredzamību lēmumu pieņemšanas sistēmā, pastiprinātu saziņu starp apvienotajām komitejām un apsvērtu efektīva konfliktu risināšanas mehānisma ieviešanu;
25. aicina pastiprināt saziņu starp Eiropas Parlamentu un Šveici un iesaistīt Eiropas Parlamenta un tā struktūru darbā vairāk Šveices pārstāvju;
26. norāda, ka, ņemot vērā jaunus uzdevumus pašreizējās un plānotajās sarunās par vairākām politikas jomām, cita starpā, par patērētāju aizsardzību, ir jāaplūko iespēja pārkāpt institucionālas sadarbības robežas un noslēgt visaptverošu divpusēju nolīgumu, kas būtu izdevīgs gan Šveicei, gan ES;

o

o o

27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.